

Szprotawa, 14.02.2024

ANALIZA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SZPROTAWIE ZA ROK 2023

1. STATUS FORMALNO-PRAWNY BIBLIOTEKI :

Miejska Biblioteka Publiczna w Szprotawie jest instytucją kultury z osobowością prawną. Nadzór nad biblioteką sprawuje Burmistrz Szprotawy.

2. SIEĆ BIBLIOTECZNA W 2023 R. :

LP	STATUS	ADRES
1.	Biblioteka główna	ul. Niepodległości 16, 67-300 Szprotawa
2.	Filia	Długie 79, (w budynku SP)
3.	Filia	Dzikowice 48
4.	Filia	Leszno Górne , ul. Szkolna 2a, (w budynku SP)
5.	Filia	Siecieboryce 49 a , (w budynku SP)
6.	Filia	Wiechlice, ul. Brzozowa 17, (w budynku SP)

3. CZYTELNICTWO:

Ważniejsze dane statystyczne dotyczące działalności bibliotek publicznych płd. części woj. Lubuskiego:

-pod względem wskaźnika:

liczba czytelników [użytkownicy zarejestrowani] na 100 mieszkańców MBP w Szprotawie zajęła **3. miejsce** wśród 54 bibliotek płd. części woj. lubuskiego. Uzyskany przez Bibliotekę wskaźnik wyniósł: 17,24. Średnia wartość wskaźnika dla płd. części woj. lubuskiego to 12,09;
-MBP w Szprotawie uzyskała **najwyższy** wskaźnik liczby wypożyczeń (**1.miejsce**) na zewnątrz [książki + czasopisma + zbiory specjalne] w przeliczeniu na 100 mieszkańców wśród 54 bibliotek płd. części woj. lubuskiego. Wyniósł on 323. Średnia wartość wskaźnika dla płd. części woj. lubuskiego wyniosła 221.

- szprotawska biblioteka (wraz z 5 filiami wiejskimi) ma zarejestrowanych **3 645** aktywnie wypożyczających i korzystających z innych zbiorów użytkowników (**wzrost o 308** mimo spadku liczby ludności w naszej gminie);

- wypożyczyliśmy: **57 691** książek, prasy i zbiorów specjalnych (płyty DVD, CD, audiobooki) co daje prawie **310** wypożyczeń na 100 mieszkańców.
- księgozbiór wszystkich sześciu bibliotek wynosi: **78 471** woluminów, w ciągu roku 2023 zakupiono 1 916 egzemplarzy książek, z czego 605 z dotacji ministerstwa. Zakupiono także 19 płyt: 15 filmów na DVD i 4 gry na konsolę PS5.
- na zakup nowości wydawniczych przeznaczaliśmy w 2023 roku **53 161,22** zł, w tym dotacja otrzymana z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyniosła **17 230** zł;
- na zakup zbiorów specjalnych przeznaczaliśmy 990,53 zł;
- zakupiliśmy również 29 zestawów klocków Lego na kwotę 1 590,77 zł;
- zaprenumerowano 32 tytuły czasopism, w tym 4 czasopisma fachowe i 2 dostępy do e-czasopism, na łączną kwotę 11 495,15 zł zł;
- stały dopływ nowości wydawniczych, zakup książek zgodnie z zapotrzebowaniem czytelnictwa oraz wykwalifikowana i zaangażowana kadra biblioteki to główne atuty wysokich lokat w rankingach czytelnictwa oraz pozytywnego postrzegania biblioteki wśród społeczności lokalnej.

4. OBSŁUGA SPECJALNYCH GRUP UŻYTKOWNIKÓW

- a) Biblioteka stale współpracuje z Uniwersytetem III Wieku oraz Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów - udział słuchaczy w spotkaniach autorskich, Dyskusyjnych Klubach Książki, warsztatach oraz imprezach kulturalnych;
- b) Dla osób słabowidzących – dostęp do linijek powiększających oraz kart powiększających;
- c) Bogata oferta skierowana do osób niedowidzących - zakup książek z serii „Duże Litery”, to nowe wydania książek z większą czcionką, które chronią wzrok i ułatwiają czytanie osobom słabowidzącym, obecny stan książek z dużą czcionką wynosi **568** woluminów (14 vol. przybyło w 2023 roku);
- d) Biblioteka przystąpiła do projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących – Edycja 2017.” realizowanego przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”. Projekt jest dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach projektu biblioteka otrzymała nieodpłatnie trzy urządzenia Czytak Plus, które są przystosowane do obsługi osób niewidomych i słabowidzących. Biblioteka raz w roku otrzymuje nagrania audio z literatury beletrystycznej, które udostępnia czytelnikom.

5. POZABUDŻETOWE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA ŚRODKÓW :

- a) Dotacja: na zakup nowości wydawniczych od Biblioteki Narodowej w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 w wysokości **17 230** zł
- b) Dotacja z Instytutu Książki na działalność DKK – 7 klubów x 150 zł = **1050** zł
- c) „Mała książka – Wielki człowiek” – inicjatywa Instytutu Książki skierowana do małych

dzieci - otrzymaliśmy **180** pakietów wyprawek czytelnicznych z czego wydaliśmy **168**.

d) Udział w międzynarodowej kampanii z zakresu edukacji finansowej Global Money Week (GMW) - Światowy Tydzień Pieniądza, 20-26 marca 2023 roku - wsparcie rzeczowe w postaci książek o tematyce finansowej oraz gadżety wykorzystane podczas zajęć oraz konkursów (długopisy, ołówki, torby ekologiczne).

e) Dotacja na organizację zajęć wakacyjnych pod hasłem—"Eko gry tworzę i w nie gram, więc wiedzę utrwalam z matematyki i przyrody mam!" – kwota 5000 zł- projekt dofinansowała Fundacja mBank.

f) Projekt - Pracownia Orange- otrzymaliśmy wsparcie na kwotę **32 360 zł** w rozwoju aktywności lokalnej poprzez pomoc w otwarciu Pracowni Orange w naszej bibliotece. Pracownia została wyposażona w meble oraz darmowy Internet i sprzęt. Otrzymaliśmy nowoczesną przestrzeń spotkań. Jest to program, w którym otrzymaliśmy wsparcie jako koordynatorzy działania PO w swojej miejscowości.

g) Projekt - Edukacyjny wymiar VR w pracowniach Orange" - dwie sztuki gogli VR OCULUS Quest2 128 GB– 3 493,20 zł.

h) PRB- Celem programu jest wsparcie bibliotek po to, żeby stawały się silnymi, znaczącymi, nowoczesnymi instytucjami kultury. Udział w programie, pomaga w rozwoju instytucji, ale też jej pracowników i pracowniczek oraz społeczności lokalnych(**szkolenia zespołu oraz sprzęt**).

i) Darowizna mebli od fundacji PKO BP na kwotę 3000 zł.

j) Darowizna od Zakładów usługowych zachód 1300 zł oraz od Nadleśnictwa Szprotawa 1000 zł na zakup namiotu plenerowego do działań promujących czytelnictwo oraz bibliotekę w środowisku lokalnym.

k) Program OCALIMY ŚWIAT - Fundacji „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom", którego celem jest aby poprzez literaturę kształtować postawy, uwrażliwiać na zależność społeczeństwa od przyrody i klimatu- wsparcie rzeczowe w postaci książek o tematyce ekologicznej.

6. E - USŁUGI :

a) PROLIB :

- ☐ biblioteka korzysta z systemu bibliotecznego Prolib, który umożliwia kontrolowanie wypożyczeń, czytelników oraz zbiorów, gromadzenie i opracowywanie dokumentów oraz udostępnianie własnych katalogów w Internecie;

- do systemu elektronicznego wprowadzonych jest 100 % zbiorów, umożliwia to zdalne zamawianie książek i płyt, prolongaty, rezerwacje, powiadomienia o zwrocie lub odbiorze zamówionych dokumentów, zamawianie książek z innych bibliotek, oraz korzystanie z katalogu on-line;
- obecnie posiadamy 19 stacjonarnych stanowisk komputerowych dostępnych dla użytkowników i podłączonych do Internetu (Szprotawa + wszystkie filie) w ramach naszych działań udostępniamy także laptopy i tablety;

b) STRONA INTERNETOWA , FACEBOOK, INSTAGRAM:

- biblioteka posiada swoją stronę internetową, profil na Facebook-u oraz Instagramie, na których zamieszcza informacje o imprezach kulturalno - oświatowych odbywających się w bibliotece, nowościach wydawniczych, itp.;
- adresy stron:
<http://www.mbpszprotawa.pl/>
<https://www.facebook.com/miejskabibliotekapubliczna.szprotawa>
<https://www.instagram.com/bibliotekaszprotawa/>

c) E - USŁUGI :

- biblioteka oferuje czytelnikom (na określonych zasadach) dostęp do największej polskiej bazy e-booków i audiobooków Legimi, w 2023 na zakup kodów przeznaczyliśmy 5 683,20 zł;
- bezpłatny dostęp do Internetu dla czytelników we wszystkich jednostkach;
- bezpłatny dostęp do „Academiki”, czyli darmowej wypożyczalni międzybibliotecznej umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej;
- e-szkolenia dla bibliotekarzy (webinaria);
- biblioteka przygotowała specjalną ofertę dla szkół: filmy, książki i audiobooki o tematyce profilaktyczno-edukacyjnej.

7. IMPREZY / AKCJE UPOWSZECHNIAJĄCE CZYTELNICTWO, INTEGRUJĄCE LOKALNE ŚRODOWISKO ORAZ PROMUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI

W roku 2023 zorganizowano imprezy kulturalno - oświatowe w ilości **1 422**, uczestniczyło w nich **34 877** osób, część wystaw udostępniana jest w formie on-line na stronie internetowej biblioteki oraz w mediach społecznościowych.

Stałe tematy zajęć realizowane w bibliotece oraz jej filiach:

MIESIĄC	TEMAT	ODBIORCY
Styczeń	Konkurs kolęd i pastorałek, Dzień Pisma Ręcznego, Dzień Kubusia Puchatka, Dzień Babci i Dziadka,	Dzieci i młodzież

Miejska Biblioteka Publiczna

Styczeń/luty	Edukacyjne zajęcia feryjne	Dzieci i młodzież
Luty	Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, Światowy Dzień Kota, Walentynki, Międzynarodowy Dzień Niedźwiedzia Polarnego	Młodzież i dorośli, seniorzy
Marzec	Światowy Dzień Poezji, Dzień Kobiet, Dzień Teatru, Global Money Week	Młodzież i dorośli, seniorzy
Kwiecień	Dzień Ziemi, Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Światowy Dzień Sztuki	Dzieci, młodzież, dorośli
Maj	Dzień Bibliotekarza i Bibliotek, , gra miejska	Dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy
Czerwiec	Dzień Dziecka, Dzień Seniora,	Dzieci i młodzież
Lipiec	Edukacyjne zajęcia wakacyjne	Dzieci i młodzież
Sierpień	Edukacyjne zajęcia wakacyjne	Dzieci i młodzież
Wrzesień	Narodowe Czytanie, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania,	Młodzież i dorośli, seniorzy,
Październik	Noc Bibliotek, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania	Młodzież, dzieci, seniorzy
Listopad	Dzień Postaci z bajek, Andrzejki	Dzieci i młodzież
Listopad/grudzień	„Festiwal Bajek Bożonarodzeniowych”	Przedszkolaki z całej gminy
Grudzień	Jarmark bożonarodzeniowy, Mikołajki, świąteczne spotkania – warsztaty.	Młodzież i dorośli, seniorzy,

Większe inicjatywy w ciągu roku:

a) Projekt „Mała Książka – Wielki Człowiek”:

- projekt Instytutu Książki realizowany cyklicznie od 2019 roku zarówno w bibliotece głównej, jak i w filiach wiejskich,
- w ramach projektu młodym czytelnikom rozdano wyprawki czytelnicze zapraszając jednocześnie do korzystania z naszej biblioteki;

b) Akcja „Narodowe Czytanie”:

- odbywa się w Szprotawie i w filiach wiejskich;
- angażuje różne grupy społeczeństwa szprotawskiego: dzieci i młodzież ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dorosłych, głównie nauczycieli i bibliotekarzy, seniorów z DKK, z UTW oraz Polskiego Związku Emerytów , Rencistów i Inwalidów;

c) Warsztaty językowe dla wszystkich grup wiekowych:

- zajęcia z języka niemieckiego dla dorosłych,
- zajęcia z języka angielskiego dla dorosłych,
- zajęcia z języka polskiego dla obcokrajowca;

d) Dyskusyjne Kluby Książki – 7 klubów ulokowanych w naszych bibliotekach skupia kilkadziesiąt osób (dorosłych, młodzieży, dzieci), które spotykają się raz w miesiącu żeby dyskutować o książkach, czy uczestniczyć w spotkaniach z autorami. W 2023 roku odbyło się 55 spotkań w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki.

e) „Festiwal Bajek Bożonarodzeniowych” – II edycja - jest to impreza kompleksowa, której celem jest umożliwienie najmłodszym rozwijanie czytelniczych pasji poprzez

działania teatralne, zabawy i konkursy czytelnicze. W projekt zaangażowane były wszystkie przedszkolaki naszej gminy (622 dzieci), pracownicy przedszkoli oraz wóldarze miasta;

- f) **"Poranki z książką"** -pod takim tytułem odbywają się cykliczne zajęcia literackie w filii w Siecieborzycach. Spotkania organizowane są we współpracy z oddziałem przedszkolnym, podczas których czytane są bajki dla przedszkolaków;
- g) **Promocja biblioteki na skalę województwa - wystąpienie podczas Konferencji w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. C. Norwida w Zielonej Górze na II Forum Bibliotek Lubuskich z prelekcją pt. „Jak zyskać i udostępnić użytkownikom nową przestrzeń oraz zasoby”** – Pracownia Orange;
- h) Projekt **"Nie siedź - sieciuj!"**, który jest częścią Programu Rozwoju Bibliotek 2021-2022 realizowanego ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze realizuje mini-projekt BiblioWAN - sieć bibliotek w partnerstwie zachęcając bibliotekarzy do dzielenia się wiedzą, także z wykorzystaniem kompetencji **pozabibliotekarskich**;
- i) **Zajęcia z robotami Photon**, interaktywne zajęcia edukacyjno-rozwijające dla dzieci, przybliżające podstawy programowania;
- j) **Gra miejska – z okazji obchodów Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek pod hasłem Moja Twoja Nasza Biblioteka-** jej celem jest promocja biblioteki w środowisku lokalnym, a także zapewnienie alternatywnej formy spędzania czasu wolnego, współzawodnictwo międzypokoleniowe, promocja walorów historycznych naszego miasta i jego okolic;
- k) **Jubileusz 15 - lecia działalności Dyskusyjnych Klubów Książki** w naszej Bibliotece. Z tej okazji 16 listopada odbyło się uroczyste spotkanie, podczas którego członkowie DKK, oglądając prezentację multimedialną oraz wystawę w holu biblioteki, mogli wspominać minione lata, wspólne wyjazdy oraz przeczytane książki. Jubileuszowe obchody uświetnił nasz gość specjalny – pisarka Agnieszka Lis. Spotkanie zakończyliśmy słodkim akcentem;
- l) **Udział w międzynarodowej kampanii z zakresu edukacji finansowej Global Money Week (GMW) - Światowy Tydzień Pieniądza, 20-26 marca 2023 roku.** Hasło GMW 2023, które brzmi „Zaplanuj swoje finanse i swoją przyszłość - Plan your money, Plant your future”, ma zachęcić młodzież do patrzenia w przyszłość i poszerzenia swojej perspektywy w kwestiach społeczno-środowiskowych przy podejmowaniu decyzji finansowych. Była to również świetna okazja do promowania książek z zakresu ekonomii i finansów oraz zachęcenie młodzieży do odwiedzania biblioteki – zaangażowanych było 92 młodych ludzi oraz nauczyciele szkół;

- m) Gminny konkurs „**Mistrz Pięknego czytania**” – 28.04.2023 – dla szkół podstawowych całej gminy. Celem konkursu było: rozbudzenie pasji czytania, rozwijanie zdrowego współzawodnictwa, wyrabianie nawyku czytania, jako drogi do pokonywania trudności w uczeniu się. Zadaniem każdego z uczestników było przeczytać tekst przygotowany przez organizatora tzw. „literatura z dreszczykiem”;
- n) Program **OCALIMY ŚWIAT** - Fundacji „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”, którego celem jest aby poprzez literaturę kształtować postawy, uwarunkować na zależność społeczeństwa od przyrody i klimatu. Pomagamy młodym pokoleniom, pokazując wzorce bohaterów na miarę największego wyzwania cywilizacyjnego. Program adresowany jest do uczniów wszystkich klas szkół podstawowych oraz zaangażowanych w jego realizację Edukatorów – 211 uczestników szkół podstawowych wraz z nauczycielami;
- o) **Dzień Seniora** - Ogólnopolski Dzień Seniora, to święto obchodzone corocznie w naszej bibliotece. Jego celem jest docenianie roli osób starszych w naszym lokalnym społeczeństwie. W tym roku z tej okazji przygotowaliśmy spotkanie autorskie z Panią Zofią Mąkosą oraz ciekawą wystawę;
- p) Uroczyste otwarcie **Pracowni Orange**- 01.09.2023r. Miejska Biblioteka Publiczna w Szprotawie znalazła się w 20-stce zwycięskich wniosków w skali kraju, spośród ponad 240 nadesłanych i w związku z tym nastąpiło uroczyste jej otwarcie;
- q) **Klub Mangi i Anime** w Pracowni Orange – cykliczne spotkania z klubowiczami;
- r) **Klub gier planszowych**- cykliczne spotkania z klubowiczami;
- s) **Klub Lego** – comiesięczne spotkania z klubowiczami;
- t) Projekt: „**Poznajmy bibliotekę od środka**”- który cieszy się ogromnym powodzeniem – jest to oferta zajęć i spotkań skierowana głównie do młodzieży;
- u) **Spotkania autorskie (10 spotkań)**: Profesor Jerzy Bralczyk, Barbara Wysoczańska (2 spotkania), Zofia Mąkosą, Agnieszka Lis, Artur i Magdalena Maciak (2 spotkania), Piotr Pilarski, Roland i Małgorzata Hellman, Agnieszka Ginko-Humphries;
- v) Świąteczny Teatr „Maska” z Krakowa dla dzieci w Szprotawie oraz filii wiejskiej w Wiechlicach podsumowujący wspólne działania podczas Festiwalu Bajek Bożonarodzeniowych ;
- w) **Udział w 5 rundzie Programu Rozwoju Bibliotek** – dwuletni program rozwojowy dla bibliotek, prowadzony przez Fundację FRSI (cykl szkoleń, wsparcie rozwoju biblioteki);

x) Akcje charytatywne:

- WOŚP – „Biblioteka gra dla orkiestry” – przygotowaliśmy pakiety książek dla czterech grup czytelników: fani Tolkiena, książki dla nastolatek, chłopców i fanów kuchni oraz vouchery na zwiedzanie zakamarków naszej pięknej szprotawskiej książnicy (styczeń 2023),
- przygotowanie książek na kiermasz charytatywny organizowany przez Komendę Powiatowej Straży Pożarnej w Żaganiu (maj 2023).

REMONTY

W tym roku przeprowadzono remont dachu wysokiego (nad III kondygnacją) wraz ze świetlikiem klatki schodowej według zaleceń konserwatora, odświeżono i umeblowano część oddziału dziecięcego w MBP w Szprotawie, odświeżono nowe pomieszczenie dla filii wiejskiej w Lesznie Górnym, odmalowano gabinety biurowe na I kondygnacji oraz przygotowano pomieszczenie przeznaczone na Pracownię Orange.

PODSUMOWANIE:

Miejska Biblioteka Publiczna w Szprotawie otrzymała wyróżnienie w II edycji akcji „Biblioteka przyjazna dzieciom”. Wraz z tym wyróżnieniem biblioteka znalazła się na ogólnopolskiej mapie bibliotek, które z zaangażowaniem promują czytelnictwo oraz aktywne czytanie z dziećmi. Szprotawska książnica została również doceniona za posiadanie aktualnych i różnorodnych zbiorów dla dzieci, współpracę z lokalną społecznością, a także za miłą atmosferę w bibliotece i przyjazny personel.

MBP corocznie jest w czołówce bibliotek południowej części naszego województwa. W rankingu bierze się pod uwagę kilkanaście wskaźników min. liczbę czytelników, ilość wypożyczeń zbiorów (książek, prasy, zbiorów specjalnych), ilość godzin otwarcia biblioteki, stan księgozbioru, skomputeryzowanie placówki, personel, organizację imprez kulturalnych czy pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Szukamy i znajdujemy odpowiedzi na pytanie, jak na lokalnym poziomie odpowiadać na najważniejsze wyzwania współczesności, jakimi z pewnością są dziś migracje, zmiany klimatu czy podziały społeczne. Stajemy się tzw. „Trzecim miejscem”- przestrzenią wspólną i miejscem aktywności lokalnej. Podnosimy kompetencje, budujemy relacje i poczucie przynależności.

Podpis jest prawidłowy

Dokument podpisany przez Marzena
Cioch-Ciućmański
Data: 2024.03.18 09:31:12 CET